

Kommenttipuheenvuoro MTK:n ja SLC:n vesiohjelmaan

Hannu Hökkä, Luonnonvarakeskus, Oulu

Vesiohjelmalle on tarvetta

- Metsätalouden vesiensuojelu noussut keskusteluun, koska kuormituksen on todettu olevan suurempaa kuin aiemmin arvioitu
- Merkittävä syy vanhojen ojitusalueiden tuottama kuormitus, jota ei aiemmin ole tunnistettu
- Suometsien uudistamis-pinta-alat tulevat kasvamaan ja toimenpiteet lisääntymään
- Samaan aikaan vesien laatua tulisi parantaa

Kunnostusojitukset

- Aiempi toiminta perustunut sen aikaisiin ohjeisiin
- Tulossa uusia työkaluja kohdentamiseen ja toteutukseen
- Vältetään tarpeettoman syviä ojia - pitäytyminen entisessä syvyydessä voi olla joskus huono ohje
- Ohutturpeisilla kuviolla riittää hieman turvekerrosta syvempi oja
- Ojakohtainen suunnittelu on keino vähentää kuormitusta
- Paikkatietotyökaluilla vähennetään maastotyötä
- Muuttuva ilmasto: mieluummin pidättäviä rakenteita kuin suurempia ojia
- Kasvatusmetsissä puuston kuivatusta voi tehostaa vaihtoehtoisesti tuhkalannoituksella, erityisesti happamilla sulfaattimailla

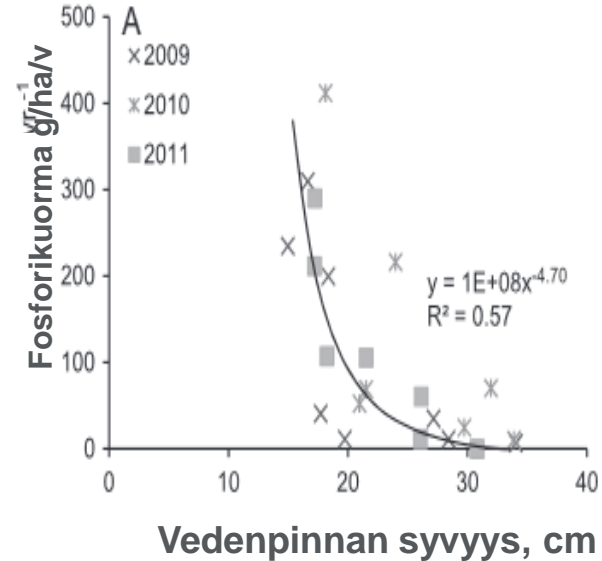

Vesiensuojelun menetelmät

- Mikään menetelmä, edes pintavalutus, ei pidätä kaikkea kuormitusta, erityisesti liuenneet ravinteet lähes mahdoton pysäyttää -> tehokkainta välttää tarpeetonta kaivamista
- Laskeutusaltaiden tehoa voi merkittävästi parantaa yhdistämällä altaan ja putkipadon
- Maanmuokkauksessa eroosiolle altista pintaa paljastettava mahdollisimman vähän
- Suojavyöhykkeiden merkitystä ja käyttöä on tuotu hyvin esiin
- Paikkatietotyökalujen (esim. RUSLE-eroosiomalli) käyttöä on kannustettu: merkittävä apu arvioitaessa kuormituksen suuruutta ja kohdentumista

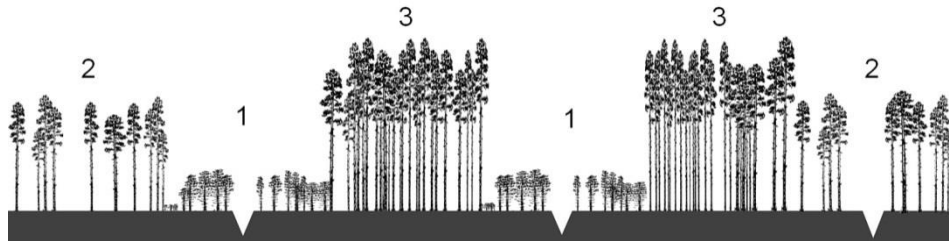
Jatkuvapeitteinen kasvatus

- Pohjaveden taso on ojitusalueilla aivan keskeinen muuttuja niin metsän kasvatukseen, vesistökuormituksen kuin ilmastovaikutuksenkin kannalta.
- Avohakkuussa puuston kuivatusvaikutus häviää jolloin nouseva veden pinta liuottaa pintaturpeesta mm. fosforia, typpeä, rautaa ja orgaanista hiiltä
- -> uudistaminen ilman puutonta vaihetta
- Metsänhoitosuosittelujen rajat puuston vähimmäismäärän osalta tulevat muuttumaan ja tarkentumaan
 - Puulajilla suuri merkitys

Jatkuvapeitteinen kasvatus

- Tuloksia toimivuudesta ja kannattavuudesta vasta vähän
- Korpipuustojen pienaukko-, ylispuu-, suojuspuu- ja poimintahakkuu
 - Taimettuminen onnistuu & kunnostusojituksia voidaan vähentää
 - Ennakkotulokset osoittavat, että myös kuormitus alempi
- Rämemänniköitä ei voi uudistaa poimintahakkuin, ratkaisua haetaan kaistalehakkuista:
 - Vähentää pohjavedenpinnan nousua, muttei joka tilanteessa
- Todennäköisesti osa uudistamisista toteutettava siemenpuu- tai avohakkuuna

Lopuksi

- MTK:n vesiohjelma antaa toimijoille selkänjojaa metsänomistajien neuvontaan
- Erittymisen hyvä, että valuma-alueason suunnittelu on jo mukana ohjelmassa
- Uusia tuloksia turvemaiden metsien hoidosta on tulossa ja menetelmät tulevat muuttumaan paljon
 - Varmistetaan suometsien käytön hyväksyttävyyden
- Vesiohjelma kannattaa tehdä jatkuvasti päivityväksi

Kiitos!